

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, MAEHE 5, 1908.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

TONO I RARO I TEKIONA 39 O "TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894," KUA WHAKAKOREA.

E WHAKAATURIA atu ana i konei ko te tono a Paretekorae Poutama me etahi atu, i raro i tekiona 39 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," kia whakaurua tona ingoa me etahi atu tangata tokowhitu ki te taitara o Rangitoto-Tuhua Nama 75 Poraka (Te Haupeehi) i te mea kua tukua atu ki te Kooti Whenua Maori kia uiuia a kia ripoatitia hoki, a i te mea hoki kua puta te ripoata mo runga i taua tono, na reira tenei ka whakakorea atu taua tono.

Na TIAKIHANA PAAMA, Tumuaki Kai-whakawa.

TONO I RARO I TEKIONA 39 O "TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894," KUA WHAKAKOREA.

E WHAKAATURIA atu ana i konei ko te tono a Teinutahu Ngaronui me etahi atu, i raro i tekiona 39 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," kia whakaurua tona ingoa me etahi atu tangata e wha-tekau-ma-wha ki te taitara o Rangitoto-Tuhua Nama 75 Poraka (Te Haupeehi) i te mea kua tukua atu ki te Kooti Whenua Maori kia uiuia a kia ripoatitia hoki, a i te mea hoki kua puta te ripoata mo runga i taua tono, na reira tenei ka whakakorea atu taua tono.

Na TIAKIHANA PAAMA, Tumuaki Kai-whakawa.

TONO I RARO I TEKIONA 49 O "TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894," KUA WHAKAKOREA.

E WHAKAATURIA atu ana i konei ko te tono a Parete Rama Aranni me etahi atu, i raro i tekiona 49 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," kia whakatikatikaia nga rohe o te ruri o Rangitoto-Tuhua Nama 6, 9, me 10 Poraka (Matewai) i te mea kua tukua atu ki te Kooti Whenua Maori kia uiuia a kia ripoatitia hoki, a i te mea hoki kua puta te ripoata mo runga i taua tono, na reira tenei ka whakakorea atu taua tono.

Na TIAKIHANA PAAMA, Tumuaki Kai-whakawa,

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

TONO KIA WHAKAPUTAINA HE TIWHIKETE I RARO I TEKIONA 55, WHAKATUTURU TUKU.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai kua tukua mai he tono ki tetahi Kai-whakawa o te Kooti kia whakaputaina he tiwhikete i raro i nga tikanga o tekiona 55 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," whakatuturu i te tuku e mau nei te whakaaturanga i raro iho nei. Ko nga kupu whakahere katoa ki te whakaputanga o tana tiwhikete me tuku mai ki ahau i roto i nga ra tekau ma wha i muri mai i te ra i perehitia ai tenei panui.

[Akarana, Tekiona 55, 1908-6.]

Na A. H. HORANA, Kai-rehita.

TE TUKUNGA I WHAKAHUATIA I RUNGA AKE NEI.

Nama	Te Ahua o te tuku.	Te rai hainatia ai.	Te ingoa o te whenua.	Nga ingoa o nga tangata e whai tikanga ana ki taua whakahaerena.
12	He hoko (C.A. 1904-14) ..	13 o nga ra o Pepuere, 1908	Ongarahu C ..	Wiremu Hariwana (hawhe-kaihe) ki a Wiremu Peniamine Tiakihana.

HE KAI-WHAKAHAEERE I ROTO I TE KOOTI WHENUA MAORI KUA WHAKAWHIWHIA KI TE RAIHANA.

I ROTO I TE KOOTI WHENUA MAORI O NIU TIRENI.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai kua whakaputaina atu he raihana ki nga tangata e mau nei o raua ingoa i raro iho nei, whakamana i a raua kia tu hei kai-whakahaeere i roto i te Kooti Whenua Maori mo te tau ka mutu nei a te 31 o nga ra o Tihema, 1908, i raro i nga tikanga o tekiona 20 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894":

Ko nga ingoa enei o nga tangata:—

HOROMONA TEO PAIPA.

TEONE MATAPURA ERIHANA.

I tuhia ki Poneke, i tenei te 2 o nga ra o Mache, 1908.

Na TE WARAH1, Kai-rehita.

KOOTI WHENUA MAORI KI PONEKE A TE 12 O NGA RA O MAEHE, 1908.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Poneke a te 12 o nga ra o Maehe, 1908, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina watea i etahi atu o ona raruraru.

I tuhia i tenei te 3 o nga ra o Maehe, 1908.

Na TE WARAH1, Kai-rehita.

[Poneke, 1908-8.]

KUPU APITI.

TONO KIA WHAKATUTURUTIA NGA TUKUNGA WHENUA.

Nama	Te Ahua o te tuku.	Te rai hainatia ai.	Te ingoa o te whenua.	Nga ingoa o nga tangata e whai tikanga aua ki taua whakahaerena.
559	He mokete (1908-40) ..	18 o nga ra o Pepuere, 1908	Taonui - Ahuaturanga Nama 3A	Heni te Rangiotu ki a Anthony Francis Fitzherbert
560	He riihi (1908-8)	6 o nga ra o Hanuere, 1906	Awarua 3D Nama 3, Wahanga 2	Waikari Karaitiana raua ko Rangipo Waikari ki a Daniel Addis.
561	He hoko (1908-44)	3 o nga ra o Maehe, 1908	Aorangi Nama 1, Tekiona 26A	Kooro te Whare Pakaru ki a Allan Skerman.
562	He hoko (1906-174)	17 o nga ra o Mei, 1905	Okurupatu A Nama 2, Wahanga 1A	Hapeta Whakamairu raua ko Ihia H. Whakamairu ki a David McKay.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Nga rohe.
563	Pene Hiko (na tona kai-whakahaeere na Tiemi te Wiki), (W. 177-1, 4/94)	Karori Whenua Rahui ..	Kei te mapi.
564	Pene Hiko (na tona kai-whakahaeere na Tiemi te Wiki), (W. 178-1, 4/93)	Rimurapa Whenua Rahui	Kei te mapi.
565	Pene Hiko (na tona kai-whakahaeere na Tiemi te Wiki), (W. 130-3, 3/92)	Waiariki Whenua Rahui (Urupa)	Kei te mapi.
566	Mahani te Tua (W. 179-1, 3/95)	Ohariu (Rahui Ika) ..	Kei te mapi.
567	Rota Paki (W. 66-87, 3/96) ..	Orongorongo (Papatipu) ..	Kei te mapi.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
568	Buchanan raua ko Monteith (O. 229-463, 8/49)	.. .. Ngarara ki te Haauaru A, Tekiona 59.
569	Hemi Ngauru (Wai. 6-37, 4/277)	.. .. Awaawaroa Nama 3.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

139

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Te tangata kua mate.
570	Utiku Tanerau (Wai. 6-31, 8/87)	Awaawaroa ..	Ihaka Tanerau.
571	Ani Love (Wai. 6-33, 8/88)	Awaawaroa ..	Raima Hohepa.
572	Ani Love (Wai. 6-35, 8/88)	Awaawaroa ..	Raima Hobepa.
573	Akanahi Himiona (N.P. 52-38)	Haneti, Poraka Nama 3888 ..	Ruhe Hakopa.
574	Rawiri Rakatau (Ch. Is. 3-127, 7/69)	Kekerione ..	Roera te Kati.
575	Teiti Mokena (W. 54-29, 7/69)	Makara Nama 22 ..	Raukura Mokena.
576	Mihaka Kapukai (O. 163-397, 11/126)	Manawatu-Kukutauaki 7D Nama 2D, Wahanga Nama 2D ..	Witarihana Rupuha.
577	Mihaka Kapukai (O. 257-27, 11/125)	Ngakaroro Nama 3C ..	Witarihana Rupuha.
578	Akanibi Himiona (N.P. 189-73)	Ngatikahumate 3937 ..	Ruhe Hakopa.
579	Te Rangitukihona (W. 139-833, 7/67)	Ngawhakatekau o Poneke ..	Waikatore Ngatoto.
580	Raniera Erihana (W. 139-835, 7/68)	Ngawhakatekau o Poneke ..	Teretiu Teteteu.
581	Rawiri Rakatau (W. 139-837, 7/69)	Ngawhakatekau o Poneke ..	Roera Tekati.
582	Kereihi Roera (mo Mate ki te Uru), (W. 140-205, 7/67)	Ohariu, Tekiona 91 ..	Hohepa te Keha.
583	Kereihi Roera (W. 140-207, 7/67)	Ohariu, Tekiona 91 ..	Riwai te Tawhero.
584	Raniera Erihana (W. 61-113, 7/68)	Ohiro ..	Teretiu Teteteu.
585	Akanahi Himiona (W. 61-115, 7/70)	Ohiro, Poraka 19 me 11 ..	Ruhe Hakopa.
586	Akanahi Himiona (N.P. 228-97)	Okumupiko, Poraka XIII, Tekiona 28 ..	Ruhe Hakopa.
587	Akanahi Himiona (N.P. 228-99)	Okumupiko, Poraka X ..	Ruhe Hakopa.
588	Hare Parata (W. 168-13, 7/70)	Orongorongo B Nama 1 ..	Mere Paoa.
589	Ani Love (Wai. 98-47, 8/88)	Otaupuaroaro ..	Raima Hohepa.
590	Ani Love (Wai. 120-9, 8/89)	Potaka-Kuratawhiti ..	Raima Hobepa.
591	Ani Love (Wai. 114-175, 8/88)	Pukengaki ..	Raima Hohepa.
592	Akanahi Himiona (N.P. 54-45)	Ruakere 3891 ..	Ruhe Hakopa.
593	Akanahi Himiona (N.P. 50-)	Taihaere 3889 ..	Ruhe Hakopa.
594	Ernest Pitt Porutu (W. 116-53, 7/70)	Taita, Tekiona 58, Wahanga 3 ..	Henare Pitt Porutu.
595	Ani Love (Wai. 149-15, 8/89)	Tauparaha ..	Raima Hohepa.
596	Ani Love (Wai. 176-81, 8/87)	Wairarapa Moana ..	Raima Hohepa.
597	Mihaka Kapukai (O. 166-67, 11/126)	Waitarere ..	Witarihana Rupuha.
598	Amiria Horomona (Ne. 56-249, 16/82)	Rangitoto Nama 10A ..	Atauatiu te Kairangi.
599	Mate ki te Uru (W. 140-213, 7/71)	Ohariu, Tekiona 91 ..	Riwai te Tawhero.
600	Mate ki te Uru (W. 140-215, 7/71)	Ohariu, Tekiona 91 ..	Kanarahu Ngatoto.
601	Mate ki te Uru (W. 140-217, 7/71)	Ohariu, Tekiona 91, 37, me 39 ..	Te Awe, Hana te Awe (Tumoana) ranei.
602	Mate ki te Uru (W. 140-219, 7/72)	Ohariu, Tekiona 91, 37, me 39 ..	Hohepa te Keha.

TONO WHAKATU KAI-RIIWHI MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te tangata kua mate
603	Akanahi Himiona (P.E. 616-1, 2/95)	Ruhe Hakopa.

TONO KIA WETEKIA NGA HERE.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
604	Hurimoana Tamihana (O. 452-3, 3/111)	.. .. ..
605	Inia Ohau (O. 452-5, 3/111)	.. .. ..
606	Frenora Tungia (W. 110-101, 3/112)	.. .. ..

TONO I RARO I TEKIONA 39 O "TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1894."

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Te ahua o te tono.
607	Mane Taepa raua ko Warihi Taepa (W. 140-211, 1/111)	Ngawhakatekau o Poneke; me Ohariu, Tekiona 91	Mo te riwhitanga o Riwai te Tawhero, kua mate.

TONO WHAKAMANANGA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te tangata kua mate
608	Te Kai-tiaki mo te katoa (na ona roia na Marshall raua ko Hutton), (P. 560-1, 2/30)	Erueti Arani.

E kore tenei keehi e whakawakia i mua mai o te 5 o nga ra o Aperira, 1908, a mehemea kaore e tu ana te Kooti a tera wa ka hikitia atu taua keehi mo tetahi atu takiwa:—

WHAKAHAERE WHENUA MAORI.

Huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Aotea.

Whanganui, 29 o Pepuere, 1908.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko nga take e whakahuatia ana i roto i te Kupu Apiti kua tuhia i raro nei, ka uiuia a te huinga o te Poari Whenua Maori o te Takiwa o Aotea ki Whanganui a te Wenerei, te 18 o nga ra o Maebe, 1908, i te 10.30 o nga haora i te ata (i te mea he hararei no te katoa te 17 o Maebe).

Na THOS. W. FISHER (TE PIHA), Porehitini.

KUPU APITI.

TONO I RARO I TEKIONA 20 O "TE TURE WHAKARITERITE KEREME WHENUA MAORI WHAKATIKATIKA TURE, 1907."

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Kai-tuku Riihi
1	A. 1907/73	Dugald Thomson (na ona roia na Moore raua ko Beale)	Kairanga, Tekiona 153, Wahanga 6	Marara Hoeta me etahi atu.

TONO KIA WHAKAAETIA NGA RIHHI.

Nama.	Nama o te Pukapuka.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Ingoa o nga Kai-tuku Riihi
2	A. 1908/21	John Hugh Dalrymple (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Tawaroa Nama 1	Ihakara Rangiahu me etahi atu.
3	A. 1908/22	Pita Rangianua mo etahi atu (na o ratou roia na Marshall raua ko Hutton)	Mairehau Nama 2 (tetahi wahi)	Korei te Hokowhitu me etahi atu.
4	A. 1908/23	Michael W. O'Brien (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Awarua Nama 4A, 3C, me 4E ..	Heperi Pikirangi me etahi atu.
5	A. 1908/24	George Charles Cameron na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Te Uaua A	Raimapaha te Irirangi me etahi atu.
6	A. 1908/25	George Charles Cameron (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Te Uaua B	Tarete te Ranginui me etahi atu.
7	A. 1908/26	George Charles Cameron (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Te Uaua C	Ruruhiira Ngakura.
8	A. 1908/27	George Charles Cameron (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Te Wairoro Nama 1	Nga kai-riiwhi o Matarina te Toroa.
9	A. 1908/28	Ada E. Stowers (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Ruatangata 1C Nama 1	Ratana Ngahina me etahi atu.
10	A. 1908/29	George Charles Cameron (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Ruatangata 1A Nama 3	Tarete te Ranginui.
11	A. 1908/30	George Charles Cameron (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Ruatangata 1B Nama 3	Te Rou Ariki Ranginui.
12	A. 1908/31	Ada E. Stowers (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Ruatangata 1C Nama 4	Ratana Ngahina.
13	A. 1908/32	Hector F. Brooks (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Maraetaua 4B Nama 3	Heremia Ngatura me etahi atu.
14	A. 1908/33	Annie Fetzer (na ona roia na Bullock raua ko Currie)	Otiranui Nama 1G	Kahutaiki me etahi atu.
15	A. 1908/34	Annie Fetzer (na ona roia na Bullock raua ko Currie)	Otiranui 4E Nama 1	Whatarangi Tika me etahi atu.
16	A. 1900/35	Annie Fetzer (na ona roia na Bullock raua ko Currie)	Otiranui 4E Nama 1	Wiari Poni me etahi atu.
17	A. 1908/35	Annie Fetzer (na ona roia na Bullock raua ko Currie)	Otiranui 4E Nama 3	Werahiko Aterea me etahi atu,
18	A. 1908/38	Bridget Jane Bretherton (na ona roia na Barnicoat raua ko Treadwell)	Ararewa Nama 1 me Nama 2	Wi Pauro me etahi atu.
19	A. 1908/39	John Jardine Ewing (na ona roia na Barnicoat raua ko Treadwell)	Pukehou B. Nama 2 (Taumarunu)	Mare Mangoroa me etahi atu.
20	A. 1908/40	Arthur H. Richardson (na tona roia na W. R. Borlase)	Motuhou Nama 1	Aropeta Tamumu me etahi atu.
21	A. 1908/41	Arthur H. Richardson (na tona roia na W. R. Borlase)	Motuhou Nama 2	Irihapeta Tutira Hakaraia me etahi atu.
22	A. 1908/42	J. C. Andrew Morton (na tona roia na W. R. Borlase)	Otiranui Nama 4E4	Pokiha Peni me etahi atu.
23	A. 1908/45	Maurice L. Massy (na ona roia na Armstrong raua ko Craig)	Rangiwaea 4C Nama 2B	Rangiwhakaputia.
24	A. 1908/46	William Craig (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Puketotara 2A Nama 2	Ramariki te Miha me etahi atu.
25	A. 1908/47	William Craig (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Puketotara 2B Nama 2	Poma Haumu me etahi atu.
26	A. 1908/48	William Craig (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Puketotara 2C Nama 2	Horima te Kepa me etahi atu.

TONO KIA TUKUA ATU HE KUPU WHAKAAE KI TE KAWANA KIA WETEKIA NGA HERE.

Name.	Nama o te Pukapuka.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Te Ahua o te Tuku.
27	A. 1908/1	Raika Kereama (na tona roia na John Graham)	Sandon, Rota 19, wahi o Tekiona 153	Mokete.
28	A. 1208/18	Muri Waari me J. J. McGrath (na ona roia na J. J. McGrath)	Hutt, Tekiona 58, Wahanga 14A ..	Hoko.
29	A. 1908/19	Tihema Henare (na ona roia na Marshall raua ko Hutton)	Rangiwaca 4E Nama 2C ..	Mokete.
30	A. 1908/20	Hone Potaka me etahi atu (na o ratou roia na Marshall raua ko Hutton)	Tauakira Nama 20 ..	Hoko.
31	A. 1908/37	Wirihara Tete raua ko R. Baddeley (na o raua roia na Bullock raua ko Currie)	Maraetaua Nama 4B2 ..	Hoko.
32	A. 1908/43	Roreta Honokore raua ko John Craig (na o raua roia na Armstrong raua ko Craig)	Rakautaua 4C Nama 4..	Mokete.
33	A. 1908/44	Winiata Puhaki raua ko John Craig (na o raua roia na Armstrong raua ko Craig)	Raketapauma 1A Nama 2 ..	Hoko.
34	A. 1908/49	Pikihuia Tamati me te Kai-tiaki mo te Katoa (na o raua roia na Moore raua ko Beale)	Aorangi (Lower) 3G Nama 1, Wahanga 1 me 2A	Mokete.
35	A. 1908/50	Manawaroa te Aweawe raua ko N. J. D. Cox na o raua roia na Moore raua ko Beale)	Aorangi (Lower) 3G Nama 2B, Rota 1 me 4	Mokete.

Panuitanga i raro i "Te Ture Whenua Maori (Whakamananga Take Tika), 1893."

I ROTO I TE KOOTI WHAKAMANANGA, TAKIWA O PONEKE.

I roto i te ritenga o "Te Ture Whenua Maori (Whakamananga Take Tika), 1893"; me tetahi tuku a Waitaoro Raniera me etahi atu ki a Mere Ana Ekirinitini (Pakeha).

KIA mohio mai tera e tonoa e Te Eriata, o te taha roia mo Mere Ana Ekirinitini, wahine pouaru, ki te Kooti Whakamananga ina tu taua Kooti Whenua Maori ki Poneke, a te 20 o nga ra o Maehe, 1908, a te hawhetanga atu o te tekau o nga haora i te ata, a muri tata iho ranei ana watea te Kooti ki tana take, kia whakaputaua he ota whakamananga mo taua tukunga i te whenua ka whakamaramatia ake nei ki a ia ki a Mere Ana Ekirinitini, a kia whakahaua hoki te Kai-rehita o taua takiwa nei ki te rehita i taua pukapuka tukunga, i raro tonu i nga take e whai ake nei, ara:—

1. Ko ia ko Waitaoro Raniera, o Porirua, e tata ana ki Poncke, e tu nei ano hoki hei kai-tiaki mo Rangirere Kapo raua ko Wekipiri Kapo, ko Iraia Raniera, o Pukearuhe, Taranaki, ko Piripi Ngakuri, o Parihaka, Taranaki, ko Riripeti Iraia raua ko Hineteiri, o Pukearuhe ano hoki, ko Mere Ngakere, o Whangarae, i te Takiwa Porowinitanga o Nerehana, Maori katoa tupu ake, na, mai o te wa o taua tukunga nei taea noatia tenei wa kua whakamanaina ratou tonu hei tangata tika ki tetahi wahi whenua e takoto nei i te Takiwa ki Poneke, a e mohiotia nei ko Hinakitaka Poraka, ko te rabi e 200 eka, nui ake iti iho ranei, a ko te whenua tonu e mau mai nei nga whakaaturanga i te pukapuka take tika, Pukapuka 105, wharangi 240.

2. Na, I raro i nga tikanga o tetahi pukapuka tuku i tubia i te 7 o nga ra o Pepuere, 1898, i tukua whakareretia e taua hunga Macri nei o ratou take ki taua whenua ki Hinakitaka Poraka, ki a ia ki a Mere Ana Ekirinitini, wahine a Henare Ekirinitini, o Te Roa Haata, Mahi-paamu, mo nga moni e £200.

3. Ko taua pukapuka tuku whakarerere atu i ata whakamanaina mai e te Kooti Whenua Maori, ki Otaki, i te 24 o nga ra o Hurae, 1898, a i utua katoatia atu nga moni o taua hoko ki te hunga no ratou ra taua whenua.

4. Na, i te wa i whakamanaina ai taua tuku nei e takoto ana taua whenua i raro i nga here o te rarangi 117 o "Te Ture Whenua Maori, 1894," na kore iho i rehitatia taua pukapuka tuku nei e te Kai-rehita, i te mea kihai i matua-unuhia atu aua here, na no reira, kahore ano a ia a Mereana Ekirinitimi i whiwhi take noa, no taua tikanga ahua hanga noaiho nei.

5. Na, ko te hunga kua oti ake nei te whakahauhua o ratou ingoa i te rarangi nama 1 nei to hunga e hiahia atu nei kia tino whakamutua atu o ratou take ki te whakatau tonu a te Kooti, a ko te hunga ano hoki tena e hiahia nei te kai tono nei kia ata whakawhiwhia ki nga tauira o taua tono nei.

I tuhia i tenei te 6 o nga ra o Pepuere, 1908.

Na MERE ANA EKIRITINI

(Na ona roia na FIELD, LUCKIE, me Toogood, ko ta ratou whare whakaputanga ko Nama 29, Petetone Tiriti, Poneke).

Ki te Kai-rehita, Kooti Whakamananga, Poneke.

Tuunga o te Komihana mo nga Whenua Maori ki Dargaville (Kaihu) me Helensville (Te Awaroa).

Akarana, 29 o Pepuere, 1908.

HE whakaaturanga tenei ka tu te Komihana mo nga Whenua Maori ki nga kainga e mau ake nei nga ingoa a nga ra e whakaaturia nei —

Ki te Whare Kooti, Dargaville (Kaihu), a te Mane, te 23 o nga ra o Maehe, 1908, i te 10 o nga haora i te ata.

Ki te Whare Kooti, Helensville (Te Awaroa), a te Taite, te 26 o nga ra o Maehe, 1908, i te 10 o nga haora i te ata.

Na ROPATA TAUTE,
Tiamana.

PANUITANGA.

PEEKE TIAKI MONI I NGA POUTAPETA.

1. **E**TUWHERA ANA he Peeke Tiaki Moni i ia ra i ia ra mo te mahi tango moni mo te mahi utu moni hoki i te nuinga o nga Poutapeta Whakaputa Ota Moni i Niu Tiren, i roto i nga haora i whakahaere a i te mahi mo nga ota moni.

2. Ko te moni hua e riro ana i te Kai-tuku Moni e £3 10s. i roto i te £100 mo nga moni tae atu ki te £300 e tukua ana e ia ki te peeke pera takoto ai, ki te neke ake nga moni i tukua peratia i te £300 tae atu ki te £600, ka heke iho te moni hua ki te £3 i roto i te £100. Kaore e utua ana he moni hua mo nga moni i neke ake i te £600 o te kauta kotahi.

3. E tino tau ana ki runga ki te Kawanatanga tonu te tikanga mo te utu hohoro i nga moni kua tukua e nga Kai-tuku Moni ki aua peeke takoto ai.

4. Ka ahei te Kai-tuku Moni ki tetahi Peeke Tiaki Moni a te Poutapeta, ki te tuku moni ki etahi atu o nga peeke pera i roto i taua Takiwa Poutapeta takoto ai, ka ahei ano hoki ia ki te tango mai i tana moni i roto i tetahi Peeke Tiaki Moni i te Poutapeta, i roto i te takiwa na e marama ana hei tononga atu mana.

5. E kore rawa e whakina nga ingoa o nga Kai-tuku Moni ki nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, te nuinga ranei o nga moni i tukua atu e ratou ki te peeke takoto ai.

6. Ka ahei nga tamariki ki te tuku moni ki te peeke pera takoto ai, ka ahei ranei kia tukua he moni ki te peeke i runga i o ratou ingoa. Ki te maha atu o ratou tau i te wbitu nga tau ka pena ano te tikanga mo ratou me te tikanga e whakahaere atu ana ki te hunga kua pakeke; engari ia e kore nga tamariki pera e ahei te tango atu i aua moni kia tae ra ano o ratou tau ki te whitu nga tau.

7. Ka ahei kia whakatuwheratia he Kaute Tukunga Topu i runga i te ingoa o te hunga tokorua, maha atu ranei mo te taha ki a ratou, mehemea e hara ratou i te Kai-tuku Moni i runga i te tikanga topu, motuhake ranei.

8. Ko nga tono katoa e pa ana ki te tikanga whakahaere i te mahi o nga peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, me nga utu ki aua tono, e puta utu-kore ana i roto i te meera.

9. Ki te hiahia te tangata kia whakamaramatia atu etahi atu kupu mo runga i te mahi whakahaere i nga Peeke Tiaki Moni, ka taea tenu te tono atu ki te Rangatira o tetahi Pou-tapeta, te tono atu ranei ki.

TE HEKERETARI,
I te Tino Poutapeta, i Poneke.

Te Tino Poutapeta,
1 o Hanuere, 1907.

PANUITANGA.

HE whakaatu tenei kia mohictia ai ka taea nga puka-puka kua whakahuatia i raro iho nei te tono atu i te Kai-ta a te Kawanatanga, i Poneke, ina tae mai te utu e tika ana, e pai ana te tuku Pane Kuini mai, noti o te Pou-tapeta, Ota Moni ranei.

Me ata whakaatu mai hoki te Poutapeta e tata ana ki te kainga ina ka tuhia mai te pukapuka ki te Tari o te Kai-ta a te Kawanatanga:—

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1886. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1892. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1893. Ko te utu, 2s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o te tau 1896. Ko te utu, 2s.

Te Pukapuka o nga Ture e pa ana ki te Iwi Maori, o nga tau 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906. Ko te utu mo ia pukapuka mo ia pukapuka pera mo ia tau, 1s.

Te Kahiti Rarangi Ingoa o nga tangata i wehea nei he rahu mo ratou i roto i te Poraka o Waimarino. Ko te utu, 1s. Nga Korero Paremete, 1881, tae mai ki naianei. Ko te utu mo ia pukapuka mo ia pukapuka pera mo ia tau, 6d.

Te Ora mo te Maori: na Hemi Henare Popi. Ko te utu, 1s.

Te Pukapuka Rarangi Ingoa o nga Tangata o ia wawahanga o ia wawahanga o Te Awarua Poraka, whakaatu hoki i nga hea o ia tangata o ia tangata. Ko te utu, 10s.

Nga Taita Korero Whakapapa a te Maori me nga Karakia o Nehe: na Hone Waiti i mahi. Pukapuka Tua-ono. Ko te utu, 7s. 6d.

Te Tiriti o Waitangi: he tino tauira tenei. Ko te utu, 5s.

Nga Huarahi-whakahaere o te Kooti Whenua Maori: he mea ta ki te reo Maori. Ko te utu, 1s.

Huarahi-whakahaere Apiti atu ki nga Huarahi-whakahaere o te Kooti Whenua Maori. Ko te utu, 6d.

Karakia mo te Ra (te 20 o nga ra o Hune) i whiwhi ai te Kuini i te Karauna o Ingarangi. Ko te utu, 6d.

Nga Tikanga-whakahaere i raro i Wahi II o Wahanga 11 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894": he mea ta ki te reo Maori. Ko te utu, 6d.

Nga Huarahi-whakahaere i raro i nga tikanga o "Te Ture Taone Maori, 1895." Ko te utu, 6d.

Ko te Haerenga o te Manene: I tuhia e Hone Paniana. Ko te utu, 1s.

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tiren, e HOANI MAKAE, Kai-ta a te Kawanatanga, Poneke.